

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 13 maja 2022 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu
regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu
oraz niektórych innych ustaw**

(druk nr 700)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa wprowadza zmiany w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu;
- 2) ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 3) ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych;
- 4) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 5) ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.

Celem wprowadzanych zmian jest w szczególności ułatwienie przenoszenia koncesji i innych decyzji administracyjnych, których udzielono przedsiębiorcom działającym na polskim rynku, albo których stroną są tacy przedsiębiorcy, w ramach działań reorganizacyjnych polegających na połączeniu albo podziale spółek, czy wydzieleniu przedsiębiorstw albo ich części.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy (druk sejmowy nr 2154), zmiany w ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu podyktowane są koniecznością zagwarantowania

prawidłowej i terminowej realizacji inwestycji towarzyszących, niezbędnych do funkcjonowania terminalu w obliczu wyzwań związanych z transformacją energetyczną oraz z przemianami strukturalnymi w obrębie sektora gazowego. Konieczność wprowadzenia modyfikacji poszczególnych regulacji w powyższym zakresie jest wynikiem planowanych w przyszłości lub będących w trakcie realizacji zmian strukturalno-organizacyjnych w odniesieniu do spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „PGNiG”, odpowiedzialnej za realizację inwestycji towarzyszących wymienionych w art. 38 pkt 1 ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu.

W myśl dodawanego do ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu przepisu art. 38a inwestycje towarzyszące, o których mowa w art. 38 pkt 1, będą mogły być realizowane również przez:

- 1) następcę prawnego PGNiG,
- 2) podmiot będący spółką zależną PGNiG lub jej następcy prawnego, lub
- 3) podmiot, z którym PGNiG lub jej następca prawny zawarł umowę przeniesienia przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części, pod warunkiem wskazania w tej umowie, że nabywca przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części będzie realizował inwestycje towarzyszące, o których mowa w art. 38 pkt 1.

Podmiot będący następcą prawnym lub nabywcą przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części:

- 1) wstąpi we wszystkie prawa i obowiązki przysługujące PGNiG wynikające z decyzji i innych aktów administracyjnych oraz zgłoszeń i innych czynności w związku z realizacją inwestycji towarzyszących;
- 2) stanie się stroną postępowań sądowych, administracyjnych oraz sądownoadministracyjnych w sprawach związanych z realizacją inwestycji towarzyszących;
- 3) przejmie wszystkie prawa i obowiązki cywilnoprawne związane z realizacją inwestycji towarzyszących.

Zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w szczególności umożliwiają przeniesienie na rzecz innego podmiotu decyzji zezwalającej na lokalizację zjazdu lub przebudowę zjazdu (art. 29 ust. 7), decyzji zezwalającej na lokalizowanie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania

drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam (art. 39 ust. 9), a także decyzji zezwalającej na zajęcie pasa drogowego na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg (art. 40 ust. 15a).

Zmiany w ustawie z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych oraz ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zmierzają do ułatwienia reorganizacji działalności przedsiębiorstw górniczych poprzez wprowadzenie uproszczonej procedury przejścia praw i obowiązków z decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami wydobywczymi, wydanej dla wykonywania działalności objętej koncesją (art. 11a dodawany do ustawy o odpadach wydobywczych), a także z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanej na potrzeby działalności objętej koncesją lub decyzją, w przypadku ich przeniesienia na inny podmiot (art. 72b dodawany do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze zmierzają do uproszczenia procedury przejścia koncesji w związku z połączeniem spółki, jej podziałem oraz nabyciem przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części, a także mają na celu umożliwienie kontynuacji wszczętych i niezakończonych postępowań administracyjnych w przypadku przeniesienia albo przejęcia koncesji. Zmiany te polegają w szczególności na

- 1) rezygnacji z obowiązku wykazania się w postępowaniu w sprawie przeniesienia koncesji prawem do korzystania z nieruchomości gruntowej albo przyrzeczeniem uzyskania tego prawa (art. 36 ust. 1 pkt 3);
- 2) uzupełnieniu ustawy o regulację przewidującą możliwość przejścia koncesji w drodze następstwa prawnego na spółki powstałe w wyniku połączenia albo podziału lub na nabywcę przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części na podstawie art. 55² Kodeksu cywilnego, pod warunkiem zgłoszenia zamiaru dokonania tej czynności do organu koncesyjnego i niezgłoszenia przez ten organ sprzeciwu (art. 36a);
- 3) wskazaniu, że zastosowanie uproszczonego trybu nie będzie możliwe w przypadku łączenia się przez zawiązanie nowej spółki albo podziału przez zawiązanie nowych spółek lub przez przeniesienie całego lub części majątku spółki dzielonej na nowo zawiązaną spółkę lub spółki (art. 36a ust. 1 pkt 1),

- 4) określeniu obowiązku zgłoszenia organowi koncesyjnemu zamiaru wstąpienia w prawa i obowiązki przedsiębiorcy, któremu została udzielona koncesja, na co najmniej 60 dni przed planowanym połączeniem spółki, jej podziałem, nabyciem przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części (art. 36a ust. 1);
- 5) wskazaniu, że organ koncesyjny, w terminie 60 dni od dnia otrzymania zgłoszenia, będzie mógł zgłosić sprzeciw do skutku czynności, o których mowa w art. 36a ust. 1, w zakresie przejścia koncesji, jeżeli nie zostały spełnione wymogi formalne, podmiot przejmujący nie wykazał spełnienia określonych ustawą warunków do wykonywania działalności koncesjonowanej lub w przypadku, gdy sprzeciwia się temu interes publiczny, w szczególności związany z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska, w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin (art. 36a ust. 8);
- 6) wskazaniu, że po przejęciu koncesji podmiot przejmujący będzie obowiązany w terminie 14 dni od dnia wstąpienia w prawa i obowiązki wynikające z koncesji przedstawić organowi koncesyjnemu oraz właściwemu organowi nadzoru górniczego dowody potwierdzające następstwo prawne, zaś organ koncesyjny w terminie 60 dni będzie obowiązany wydać zaświadczenie potwierdzające wstąpienie podmiotu przejmującego w prawa i obowiązki dotychczasowego przedsiębiorcy wynikające z koncesji (art. 36a ust. 14 i 16);
- 7) wprowadzeniu regulacji, w myśl której wstąpienie podmiotu przejmującego w prawa i obowiązki dotychczasowego przedsiębiorcy wynikające z koncesji będzie skutkowało koniecznością niezwłocznej zmiany umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego (art. 36a ust. 17);
- 8) wskazaniu w art. 36b, że podmiot, na który zostanie przeniesiona koncesja, albo podmiot przejmujący, który wstąpi w prawa i obowiązki wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy, stanie się stroną wszczętych i niezakończonych postępowań administracyjnych (dotyczących m.in.: zmiany koncesji, zatwierdzenia dodatków do projektów robót geologicznych, cofnięcia koncesji, wyrażenia zgody na przeklasyfikowanie zasobów, zmiany projektu zagospodarowania złoża, zamiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego oraz zatwierdzenia dodatku do planu ruchu) oraz postępowań sądoadministracyjnych, których stroną był dotychczasowy przedsiębiorca;
- 9) uregulowaniu kwestii sporządzania dokumentacji geologicznej przez następcę prawnego podmiotu, który wykonał prace geologiczne (art. 92a);

- 10) wyłączeniu w art. 205 ust. 6 stosowania art. 618 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych, który przewiduje że przepisy dotyczące przejęcia zezwoleń, koncesji oraz ulg w następstwie połączenia albo podziału spółki, znajdują zastosowanie tylko do zezwoleń, koncesji i ulg przyznanych po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tj. po dniu 1 stycznia 2001 r.), chyba że przepisy dotychczasowe przewidywały przejście takich uprawnień na spółkę przejmującą lub na spółkę nowo zawiązaną; jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy wiele nadal obowiązujących koncesji na działalność regulowaną ustawą – Prawo geologiczne i górnicze zostało udzielonych przed dniem 1 stycznia 2001 r. zaś przepisy ustawy – Prawo geologiczne i górnicze nie przewidywały przejścia koncesji na spółkę przejmującą lub nowo zawiązaną.

W przepisach przejściowych uregulowano wpływ nowelizacji na postępowania będące w toku, w tym w szczególności wskazano, że nowe przepisy znajdą zastosowanie w odniesieniu do spraw wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie nowelizacji. Zasada ta dotyczyć będzie m.in. spraw dotyczących zajęcia pasa drogowego, zmiany albo cofnięcia koncesji, zatwierdzenia dodatków do projektów robót geologicznych, wyrażenia zgody na przeklasyfikowanie zasobów, zmian projektu zagospodarowania złoża, zmian planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego oraz zatwierdzania dodatku do planu ruchu w trybie przewidzianym dla zatwierdzenia planu ruchu, zatwierdzenia dokumentacji geologicznych, a także sporządzania dokumentacji geologicznych niewymagających zatwierdzenia w drodze decyzji.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 53. posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2022 r. Projekt ustawy (druk sejmowy nr 2154) pochodził z przedłożenia poselskiego. Marszałek Sejmu skierowała projekt ustawy do Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Komisja po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu na posiedzeniu w dniu 7 kwietnia 2022 r. wniosła o jego uchwalenie w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 2168). Na etapie prac w Komisji nie wprowadzono do projektu istotnych merytorycznych zmian. Dokonano natomiast szeregu korekt o charakterze uściślającym

przepisy oraz techniczno-legislacyjnym. W drugim czytaniu zgłoszono wniosek o odrzucenie projektu oraz poprawkę, która zakładała przesunięcie daty wejścia nowelizacji w życie do dnia 1 stycznia 2024 r. Sejm odrzucił wniosek oraz poprawkę i uchwalił ustawę w brzmieniu zawartym w sprawozdaniu Komisji. Za uchwaleniem ustawy opowiedziało się 230 posłów, 205 posłów było przeciw, zaś 15 posłów wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) art. 5 pkt 6, art. 92a ust. 2 – zgodnie z tym przepisem **podmiot, o którym mowa w ust. 1**, jest obowiązany w terminie 14 dni od zaistnienia zdarzenia powodującego przejście praw i obowiązków przedstawić właściwemu organowi administracji geologicznej dowody potwierdzające ten fakt. Należy jednak zauważyć, że art. 92a w ust. 1 jest mowa zarówno o podmiocie, który wykonał prace geologiczne, jak i o następcy prawnym tego podmiotu. Mając to na względzie może powstać wątpliwość, który ze wskazanych podmiotów będzie miał obowiązek przedstawić stosowne dowody. Analiza uzasadnienia do projektu ustawy, a także pozostałych przepisów nowelizacji, wskazuje, że wolą ustawodawcy jest, aby obowiązek przedstawienia dowodów spoczywał na następcy prawnym podmiotu, który wykonał prace geologiczne. W celu wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się następującą poprawkę doprecyzowującą.

Podobny problem dotyczy ust. 6b dodawanego do art. 93 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (art. 5 pkt 7 noweli).

Propozycja poprawki:

w art. 5:

- a) w pkt 6, w art. 92a w ust. 2 wyrazy „Podmiot, o którym mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „Następca prawny podmiotu, który wykonał prace geologiczne”,
- b) w pkt 7, w ust. 6b wyrazy „Podmiot, o którym mowa w ust. 6a” zastępuje się wyrazami „Następca prawny podmiotu, który wykonał prace geologiczne”;

- 2) art. 5 pkt 9, art. 205 ust. 6 – w myśl tego przepisu do koncesji udzielonych przed dniem 1 stycznia 2001 r., w przypadku, o którym mowa w art. 36a ust. 1 pkt 1 (tj. w przypadku przejścia koncesji w związku z połączeniem albo podziałem spółki), nie stosuje się art. 618 Kodeksu spółek handlowych, zwanego dalej „KSH”. Przepis art. 618 KSH stanowi natomiast, że przepisy art. 494 § 2 i art. 531 § 2 KSH stosuje się do koncesji, zezwoleń oraz ulg przyznanych po dniu wejścia w życie KSH, chyba że przepisy dotychczasowe przewidywały przejście takich uprawnień na spółkę przejmującą lub na spółkę nowo zawiązaną. Konstrukcja przepisu art. 205 ust. 6 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze, w brzmieniu uchwalonym przez Sejm, w powiązaniu z art. 618 KSH, którego stosowanie ma być wyłączone, powoduje, że odkodowanie normy prawnej wynikającej z obu przepisów jest dalece utrudnione. Przepis art. 205 ust. 6 wyłącza bowiem stosowanie przepisu przejściowego, który stanowi, że regulacje w zakresie przejścia zezwoleń, koncesji oraz ulg w następstwie połączenia albo podziału spółki, znajdują zastosowanie do zezwoleń, koncesji i ulg przyznanych po dniu wejścia w życie KSH (tj. po dniu 1 stycznia 2001 r.). Można domyślać się, że intencją ustawodawcy było umożliwienie zastosowania przepisów art. 494 § 2 i art. 531 § 2 KSH dotyczących przejścia zezwoleń, koncesji oraz ulg w następstwie połączenia albo podziału spółki również w przypadku koncesji, o których mowa w ustawie – Prawo geologiczne i górnicze, udzielonych przed dniem wejścia w życie KSH – tj. przed dniem 1 stycznia 2001 r. To powinno jednak wynikać wprost z przepisu art. 205 ust. 6 ustawy – Prawo geologiczne i górnicze. Zgodnie z § 6 Zasad techniki prawodawczej przepisy należy redagować tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Mając powyższe na względzie, proponuje się następującą poprawkę.

Propozycja poprawki:

w art. 5 w pkt 9, w ust. 6 wyrazy „nie stosuje się art. 618” zastępuje się wyrazami „stosuje się przepisy art. 494 § 2 i art. 531 § 2”.

Iwona Kozera-Rytel

Główny legislator